

Cognoms:.....Alberich Muñoz..... Nom:.....Anais..... Curs:.....4t ESO A.....
Data:.....17-5-23.....

TASCA 1: Glossari de termes

Ves al DIEC o al CERCATERM, segons convingui, per resoldre el significat dels següents mots:

Com es diu Fake news en català?	Notícia que difon informació que no és certa, d'una manera generalment premeditada, sobretot a les xarxes socials, amb la intenció de danyar la reputació d'algú o d'influir en l'opinió pública.
Notícia	Gènere del periodisme d'informació que consisteix en la relació estricta dels elements bàsics d'un esdeveniment actual.
Reportatge	Gènere del periodisme d'informació i del periodisme interpretatiu que consisteix a relatar fets d'actualitat o d'interès general, sovint amb l'ajut de fotografies, d'il·lustracions o de filmacions.
Documental	Film que no és de ficció i té una finalitat informativa, cultural o didàctica.
Informació	Acció d'informar o d'informar-se; l'efecte. Donar, haver, tenir, rebre, informacions sobre algú o alguna cosa. Un servei d'informacions.
Deepfakes	Tècnica de manipulació audiovisual que, mitjançant algoritmes d'intel·ligència artificial, permet crear muntatges de vídeo molt realistes que contenen situacions fictícies, sovint amb objectiu de desinformar o difamar.
Credibilitat	Qualitat de creïble.
Veracitat	Qualitat de veraç.
Postveritat	Situació en la qual l'objectivitat i la veracitat dels fets tenen menys influència en la formació de l'opinió pública que el recurs a les emocions, els sentiments i les creences personals.
Verificador	Que verifica. Anàlisi verificadora.

Infografia	Conjunt de tècniques que permeten convertir dades en elements de representació gràfica, com ara taules, diagrames o il·lustracions, o a l'inrevés, mitjançant l'ús de l'ordinador.

TASCA 2: Estem sobreinformats? (Individual)

Llegeix aquesta informació i quan acabis contesta les preguntes, totes relacionades amb el text:

En un passat no molt llunyà rebíem la informació a través d'un sol mitjà de comunicació: un diari, una cadena de televisió o una emissora de ràdio. Per tant, acostumàvem a veure només un enfocament dels fets: el del mitjà que triàvem per informar-nos.

Per sort, en aquest moment que vivim rebem la informació a través de molts canals d'informació i tenim més possibilitats de contrastar-la a través d'internet. Si dubtem o volem verificar si una informació és certa, podem buscar a internet altres enfocaments, per exemple a webs oficials, a diaris digitals o llegint publicacions de persones expertes i podem comparar les dades.

Per això, es diu que actualment ens trobem a l'era de la informació. Internet ens ofereix una allau d'informació sobre un mateix fet, però, a vegades, això ens pot generar confusió. Aquesta gran quantitat d'informació (sobreinformació) que circula per internet i les xarxes fa que a vegades també parlem de l'era de la desinformació, perquè hi ha tanta informació al nostre abast que ens pot provocar l'efecte contrari: que ens sentim desinformats.

Així doncs, davant de tants enfocaments i versions dels fets, és més important que mai ser crítics amb les informacions que rebem i ser capaços de crear la nostra pròpia opinió.

- Els mitjans de comunicació tenen responsabilitat editorial en relació amb les informacions que publiquen, és a dir, poden ser demandats en el cas que publiquin informació falsa o no contrastada.
- Els i les periodistes tenen el deure d'informar sota principis recollits en el codi deontològic. Han d'informar seguint els principis de veracitat i d'objectivitat. Tot i això, el relat periodístic pot estar influenciat per ideologies, interessos empresarials o per la captació de l'audiència.
- A internet és important tenir en compte que no sempre els fets exposats estan contrastats, tot i que, al mateix temps, el relat ens pot resultar més creïble perquè no hi ha filtres a l'hora de publicar sobre la realitat.
- Internet suposa una oportunitat de democratització de la informació: tothom hi té accés, tenim molta més capacitat de contrastar la informació i d'informar-nos sobre temàtiques que sovint queden fora dels mitjans de comunicació. A més, també ens permet convertir-nos en informadors.

1. Defineix els conceptes de desinformació i sobreinformació.
Avui en dia disposen d'una sobreinformació ja que tenim eines com internet on podem obtenir molta informació variada d'un mateix tema. Aquest abundància d'informació és la que ens crea confusió i fa que finalment ens sentim desinformat.
2. Digues quins deures tenen els periodistes a l'hora d'informar.
Han d'informar de manera verídica i objectiva.
3. Per què en el text s'afirma que internet ens permet contrastar la informació?
Hi estàs d'acord?
Hi estic d'acord perquè internet disposa de molts llocs on pots contrarestar la informació.
4. El fet que nosaltres també puguem informar a la xarxa sobre fets actuals ens planteja una pregunta: quina responsabilitat tenim nosaltres quan publiquem o reenviem informació sense contrastar les xarxes socials?
La responsabilitat de dir la veritat ja que si tothom publiquem mentides arribarà un punt on ningú es creurà res, ja sigui veritat o mentida.

TASCA 3: Els eufemismes per descriure la mentida a internet

Llegeix aquesta altra informació i quan acabis contesta les preguntes, totes relacionades amb el text excepte la pregunta número 5, que és d'aportació personal:

Hem vist que internet ens ofereix la possibilitat d'anar més enllà de la realitat que ens mostra un sol mitjà de comunicació i ens permet contrastar les informacions. Podem llegir opinions de diverses persones, contrastar punts de vista i arguments, etc. Però ara internet ha facilitat la proliferació de les mentides conegudes com a *fake news* o notícies falses que poden condicionar molt les nostres opinions i les nostres actuacions. Per on circulen les notícies falses?

A Catalunya, gairebé la meitat dels catalans escollim les xarxes socials per informar-nos; i entre la gent més jove, aquest percentatge creix fins al 75%. Els mitjans de comunicació, fins ara de capçalera, han estat substituïts per les xarxes socials, que ens faciliten un flux continu i inesgotable d'informació en aparença neutre. Però, ho és realment?

En realitat, tots som conscients que cada cop és més difícil destriar la informació de l'opinió o, senzillament, de la mentida. Nous conceptes com fets alternatius, post veritat, *fake news*, *click baiting*, *hoaxes*, *spamming*, bombolles de filtres, algorismes... Semblen creats

expressament per dificultar el nostre accés a informació veraç. Estar ben informat costa, però ara sembla més difícil que mai.

Les notícies falses poden tenir formes diferents i també objectius diferents: unes busquen la desacreditació d'una persona o d'una institució, unes altres se centren en el sensacionalisme per aconseguir més clics i, per tant, més diners, unes altres es mouen per objectius polítics, etc.

A més a més, una notícia falsa també pot ser un àudio que circula per *WhatsApp* sense que coneguem qui és l'autor/a, o una notícia creada a partir d'una imatge que es va realitzar en un altre context, o un fragment de vídeo retallat i descontextualitzat o manipulats, etc. En qualsevol cas, però, totes acaben produint un resultat similar: tergiversen la realitat, et manipulen i/o poden influenciar directament sobre la teva opinió. Hi ha moltes maneres d'anomenar aquest fenomen: *fake news*, postveritat, bulos o llufes, mitges veritats o fets alternatius, falsa alarma o *hoaxes*, *clickbaiting*, *deepfakes*, *social bots*, *spamming*.

1. Actualment, per on circulen les notícies falses?
Les notícies falses circulen per les xarxes socials.
2. Què significa "informació veraç"? Segons el text, és fàcil o difícil d'aconseguir-la?
Informació verdadera. Cada cop és més difícil trobar-ne.
3. De quines maneres es pot presentar una notícia falsa?
De moltes maneres com per exemple: un àudio de *WhatsApp*, imatge amb un altre context, vídeos descontextualitzats o manipulats, etc.
4. Quins objectius es vol aconseguir?
Algunes busquen la desacreditació d'una persona o institució, unes altres volen guanyar més diners, unes altres es mouen per objectius polítics, etc.
5. Recordes alguna notícia falsa que t'hagi arribat per *WhatsApp*, *Instagram* o alguna altra xarxa social? Explica-la i raona per què era falsa.
Sí, fa poc vaig veure un post d'*Instagram* on s'afirmava la relació de dos cantants famosos. Llavors vaig anar ràpidament als perfils d'aquests a veure si ells ho havien confirmat i allà va ser quan em vaig donar adonar de que era una *fake new*.